

Preek over Hand.20:17-32, Filipp. 2: 1-9 (bevestiging 3 ambtsdragers)

Broeders, zusters, gemeente van de Here Jezus,

We zijn blij dat we vanmorgen een feestelijke dienst mogen houden met deze drie broeders. Van de vier vacatures die onze kerkenraad heeft, mogen er al weer snel drie ingevuld worden. Daar zijn we blij mee.

Bertus heeft na een periode van vier jaar in de diaconie aangegeven dat hij graag als wijkouderling wil blijven deel uitmaken van de kerkenraad. En u als gemeente, hebt hem ook na verkiezingen voor die taak uitgekozen.

Tonny heeft na ernstig wikken en wegen de taak van Bertus overgenomen als diaken-zorgtaken.

En Kees zal de taak van ouderling-Leer op zich gaan nemen.

Met jullie zijn weer gesprekken gevoerd over het feit dat jullie gekozen zijn. Iedereen die te maken krijgt met zo iets worstelt dan met de vraag hoe dat nu zit. Er is een menselijke factor en een goddelijke factor in het proces van talstelling en verkiezing. In de kerkenraad worden biddend namen op de groslijst en later op de dubbeltallen gezet. In de ledenvergadering wordt biddend uit die dubbeltallen gekozen. En tegelijkertijd gaat het nooit helemaal buiten ons menselijke denken om. Dat is één vraag. Is het Gods roepstem of niet? En dan heb je ook nog te maken met je eigen verstandelijke afweging. Past deze taak bij mij? Heb ik de tijd er wel voor? Hoe wordt er in de gemeente tegen mij als kerkenraadslid aangekeken? Vinden de mensen mij wel geschikt? Huisbezoeken en vergaderingen zijn soms fijn, maar soms ook helemaal niet. Dan gaat het moeizaam en zuigt het je leeg. En de kerkenraad vraagt niet of je beschikbaar bent, maar zet je gewoon op dubbeltal. Heb ik daar zelf nog iets over te zeggen?

Misschien kloppen bepaalde gedachten en gevoelens wel en daar mogen we ook best eens kritisch naar kijken. Hoe doen we het allemaal? En hoe geven we invulling aan de taken van ouderling en diaken? Maar vandaag wil ik toch aan de andere kant beginnen. Wat geloven we bij het ouderling en diaken zijn? Wat zegt de bijbel hierover?

En dan wil ik niet zozeer kijken naar de gebeurtenissen waar we over lazen daar op het strand van Milete. Indrukwekkend genoeg trouwens, hoe Paulus na neergeknield te zijn op dat strand daar, onder hevige tranen, definitief afscheid neemt van de oudsten van Efeze. Maar ik wil nu met u kijken naar dat 28^e vers:

Ziet dan toe op uzelf en op heel de kudde, te midden waarvan de Heilige Geest u tot opzieners aangesteld heeft om de gemeente van God te weiden, die Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.

Dit vers bespreek ik zelf wel vaker in gesprek met een juist gekozen ambtsdrager. Vooral ook vanwege het begin van het vers: *Zie toe op uzelf en op de kudde*. Daarmee wil ik mensen ook stimuleren om tijd voor zichzelf en hun gezinnen te nemen. Het is niet alleen *zie toe op de gemeente*. God en de gemeente zijn er ook mee gediend dat je zorgt voor stabiele privé-omstandigheden. En daarom is het ook goed dat jullie echtgenotes jullie terugfluiten als het nodig is. Ik hoop dat Henny, Tanja en Hilly dat ook echt zullen doen! Want je eerste roeping is echtgenoot te zijn en daarna, als je kinderen hebt, vader te zijn. Pas daarna komt de gemeente. Ik moet altijd denken aan de schrijver Adrian Plass, die zo heerlijk humoristisch het christelijke leven kan relativieren. Hij schrijft dat hij als pastoraal werker zoveel voor de gemeente op pad was, dat hij z'n gezin verwaarloosde. Op een gegeven moment kwam hij thuis en vond op het aanrecht een briefje: *in het cafeetje om de hoek zit een arme vrouw met haar kinderen die door haar man in de steek is gelaten*. Adrian ging als een speer naar het cafeetje, er wachtte weer een gezin in nood op zijn onmisbare hulp. Maar toen hij aankwam zaten daar zijn eigen vrouw en kinderen. In eens besepte Adrian dat hij degene was die z'n vrouw en kinderen verwaarloosde. De balans tussen toezien op jezelf en toezien op de gemeente was bij hem volledig weg.

Vandaag wil ik vooral naar deze tekst kijken vanwege het tweede deel van de tekst.

Paulus zegt dat de oudsten door de Heilige Geest zijn aangesteld!

Het is best eens goed om dit te benadrukken. De Heilige Geest wil mensen niet alleen maar tot geloof in Christus brengen. Dat ook en dat eerst! Maar daarbij wil de Geest mensen in een gemeenschap bijeen brengen waar de Geest de leiding heeft. Uit het feit dat de Geest gaven geeft aan de gemeente en ook kerkelijke leiders mag je al meteen concluderen dat de gemeente een instelling van God is. Geloven zonder kerkelijke gemeente is onbijbels. Natuurlijk, voor je behoud komt het op een persoonlijke band met Christus aan, maar voor je geestelijke groei en ontwikkeling heb je een gemeente nodig en de gemeente heeft jou nodig!

En we weten natuurlijk best dat de gemeente niet altijd heeft gefunctioneerd zoals het moet. In naam van God is veel fout gegaan. Maar dat is geen reden om de kerk af te schaffen, maar om de kerk te hervormen naar Gods bedoelingen.

In het verleden hebben kerkelijke leiders vaak te veel macht uitgeoefend over de gemeenteleden, met als gevolg dat structuren gingen knellen. Er wordt wel eens beweerd dat de instelling van de ambten eigenlijk de zondeval van de kerk is geweest. In heel veel kerken is terecht meer aandacht gekomen voor de gaven van de Heilige Geest. Iedere gelovige heeft immers gaven van de Geest. De gaven van de Geest en de ambten in de kerk worden dan als tegenstanders van elkaar gezien. Paulus laat ons in tekst van vandaag zien dat dit een valse tegenstelling is. Leiders in de gemeente worden door de Heilige Geest aangesteld. Ze zijn een kado van de Geest aan de gemeente.

Ik hoorde laatst het verhaal van een jongen die jarig was. Aan het begin van de middag werd er bij hem aangebeld. Toen hij de deur opendeed, werd er een groot pakket binnengedragen, mooi ingepakt en een brief erbij. “Ah, van mijn vriendin, dat is leuk, ik pak het meteen uit. Als ze straks komt, dan kan ik haar direkt bedanken.”

Hij sneed de tape door en maakt het touw los. Maar voordat hij helemaal klaar was, vloeg de doos open en sprong zijn vriendin er zelf uit tevoorschijn. “Surprise” riep ze. “Ik geef mezelf als een geschenk aan jou”. Je kunt blijkbaar een mens als een kado ontvangen!

Als wij een baby ontvangen zetten we dat ook wel op de geboortekaartjes. ‘Uit Gods hand ontvangen...’ Maar dat geldt dus ook voor de gemeente. Zo mogen wij naar deze drie broeders kijken: uit Gods hand ontvangen. De Heilige Geest geeft mensen als geschenk aan de gemeente. Wij denken bij gaven van de Geest heel gauw aan bekwaamheden, capaciteiten die mensen inzetten voor de gemeente. En dat is ook zo, zo wordt er op veel plaatsen in de bijbel over gesproken. Gaven van leiding geven, besturen, spreken in tongen, profeteren, gaven van genezing. Maar God geeft ook mensen aan de gemeente. Mensen met een bepaalde bediening, zoals apostelen, leraars, evangelisten, herders en leraars. En deze mensen zullen hun bediening mogen uitoefenen met de gaven, de bekwaamheden, die ze ontvangen hebben. En ieder is daarin weer uniek. De Heilige Geest sluit altijd aan bij wie je bent, jij met jouw unieke karakter, jij met je unieke vaardigheden, maar ook jij met van dingen die niet zo bij je passen. Je voelt wel aan dat alleen al daarom al te strakke structuren niet werken. Je moet rekening houden met het unieke van ieder mens en daarbij aansluiten. Meer een organisme dan een organisatie.

Als je zo naar ouderlingen, diakenen en voorgangers kijkt dan raak je als vanzelf ook het idee kwijt dat kerkenraadsleden alles moeten kunnen en alles moet doen. Ook een

voorganger is geen schaap met vijf poten. Gelukkig niet, hij is net als de andere ambtsdragers een geschenk aan de gemeente. Maar de taak van de kerkenraad is om samen onder Gods leiding een gemeente te ontwikkelen waar ieder mens – met zijn of haar gaven en talenten – voluit zich tot Gods eer kan ontwikkelen. Maar het feit dat we een kerkenraad hebben wil niet zeggen dat de rest dan maar achterover kan gaan zitten met de armen over elkaar. Ik zag eens een tekeningetje van een boerenkar die door 2 mannen werd getrokken, in de kar zaten 6 mannen en aan de achterkant hingen 2 mannen die afremden. Onder het plaatje stond: de gemeente, 20% trekt de kar, 20% remt af en 60% zit alleen maar in de kar.

Zo'n gemeente is de doodsteek voor een kerkenraad. Als kerkenraadslid voel je jezelf pas een vis in het water als je mag werken in een gemeente waarin ieder zich zo veel mogelijk geeft en ieder zich inzet voor de gemeente, voor zover je gezondheid en je omstandigheden dat toelaten uiteraard!

Bertus, Kees, Tonny, jullie zijn een geschenk van God aan de gemeente. Dat is een belangrijk uitgangspunt. Dat geeft ontspanning. Je bent gegeven zoals je bent, je mag blijven wie je bent. Want de taak die je mag uitoefenen straks, rust op de gaven die de Geest jullie persoonlijk geschonken heeft. Natuurlijk, je mag die verder ontwikkelen, maar je persoonlijkheid, je karakter, je overtuigingen en gevoelens hoeven niet aan de kant voor de taak die je gaat krijgen. Je bent gekozen door de gemeente zoals je bent, je bent geroepen door de Geest zoals je bent, en je hebt geen ander.

Want dat ouderlingen en diakenen door de Heilige Geest zijn aangesteld komt in onze tekst uit Handelingen wel sterk naar voren. De Geest stelt ambtsdragers aan om toe te zien op de kudde. En daarbij hebben ze toch een andere taak gekregen dan zeg maar iemand die in een commissie zit in de kerk. Natuurlijk ook zij zetten hun gaven in, in de gemeente en dat is heel waardevol. Maar juist het aangesteld zijn door de Geest verleend een ambtsdrager zijn gezag en verantwoordelijkheid. Niet dat ambtsdragers vanwege hun geroepen zijn, hun mening mogen doordrukken in elke situatie. Nee, dat zeker niet. Een ambtsdrager is door de Geest aangesteld en zal de gemeente van Christus moeten leiden in overeenstemming met Gods bedoelingen. Het woord van God, het Evangelie moet gaan werken in de gemeente. In verkondiging, in vertroosting, in vermaning, in woord en daad. Onder het gezag van dat woord zal ieder kerkenraadslid zich moeten stellen. Maar het is ook in overeenstemming met het woord dat de gemeente hun van de Geest ontvangen gezag erkennen. Zij hebben te waken over uw zielen en zullen er ook verantwoording voor moeten afleggen. De

verantwoordelijkheid van de gemeente is dat zij hun werk met vreugde mogen doen en niet al zuchtend. (Hebr.13:17) Misschien is deze officiële status wel een beetje ondergesneeuwd bij ons. Wij houden als gemeente van informeel. En wat mij betreft blijft dat ook zo. Ik houd daar ook van. Doe maar normaal en niet te gewichtig. In een dorpskerk als de onze kennen we elkaar goed. We hebben bij elkaar in de klas gezeten of samen gevoetbald en zulke gewone jongens worden nu in de gemeente aangesteld om leiding te geven. Dat valt niet mee in een tijd waarin de mensen mondig zijn en moeite hebben om gezag te aanvaarden. Misschien moeten we ons ook wel weer eens biddend afvragen of de Geest ons ook daarin wil vormen. Een les in nederigheid. Accepteren dat God mensen aanstelt in de gemeente en aan hun gezag toekent, al is dat die gewone jongen bij wie je in de klas hebt gezeten.

We hebben het nu al gehad over het feit dat jullie gegeven zijn aan de gemeente en dat jullie geroepen zijn door God. Tenslotte wil ik het nog hebben over de manier waarop je je ambt mag invullen. En dan kom ik bij het woord 'dienen'. En daarin is de Here Jezus ons grote voorbeeld. Hij heeft ook een hoog ambt. Op grond van de bijbel kun je zeggen dat Hij een Koning is, een Profeet en een Priester. Reden genoeg om op z'n strepen te gaan staan. En toch schetst de bijbel Hem als een dienaar. Een lijdende Knecht. We hebben net gelezen in de Filippenzenbrief dat Hij zich op z'n aan God gelijk zijn niet heeft willen voorstaan. Hij heeft de gestalte van een slaaf aangenomen, heeft Zich vernederd tot de dood aan het kruis. De koning werd slaaf en dat deed Hij voor ons. Om ons te redden. Onze redding heeft Hem alles gekost.

De gezindheid van Christus is dat we onszelf weggeven voor de ander. Voor jullie als kerkenraadsleden wil dat dus zeggen dat je dienstbaar bent aan je broers en zussen in de gemeente. Je spant je in voor hun redding en probeert zo te leiden en te besturen dat het bijdraagt aan het geestelijk welzijn van iedereen. En soms gaat dat ten koste van jezelf. Ten koste van je eigen verlangen of je eigen mening. Dat had Jezus als geen ander. Hij zag ook liever die drinkbeker van het lijden aan Hem voorbij gaan. Maar toch kon het niet anders. Alleen als Hij zich volledig waggaf kon er voor ons redding zijn.

Gelukkig zullen wij ons niet zo hoeven te geven als Hij deed. Maar we mogen ons wel uitstrekken naar de gezindheid van Christus. En die gezindheid gaat dwars in tegen ons eigen verlangen. Die houding van dienstbaarheid komt je echt niet zomaar aanvlagen. Daar heeft de Heilige Geest alles mee te maken. De Heilige Geest brengt ons niet alleen tot geloof in Christus, maar wil ons ook vormen naar het beeld van Christus. Denk maar aan de vrucht van de Geest in Galaten 5: liefde, geduld, trouw, zachtmoedigheid,

zelfbeheersing.....Samengevat, de Geest wil ons leren dienen. Die eigenschappen van Christus mogen in ons leven groeien. We moeten ons wel goed realiseren dat het hier over vrucht van de Geest gaat. De Geest wil deze eigenschappen in je leven uitwerken. Dat kun je niet zelf. Zodra je in eigen kracht gaat proberen deze eigenschappen te vertonen zul je telkens weer teleurgesteld raken. Onze verantwoordelijkheid is dat we heel dicht bij de Here Jezus leven. Dat we onze relatie met Hem onderhouden door Zijn Woord te lezen en te bidden. Dat geldt voor iedere gelovige, maar voor ambtsdragers in het bijzonder. Het is jullie verantwoordelijkheid naar God en naar de gemeente dat jij je daar naar uitstrekt. De verantwoordelijkheid van de Geest is dan dat Hij je gaat vormen. Dat die vrucht gaat groeien. Dat je wordt toegerust om je bediening uit te oefenen. Maar het is geen automatisme. Jij mag als afhankelijke ambtsdrager er om bidden. En van de gemeente wordt verwacht dat ze biddend om de voorgangers en andere kerkenraadsleden heen staan.

Geliefde gemeente, we mogen straks deze drie broeders gaan bevestigen. We hebben hen gekozen nadat de kerkenraad dubbeltallen heeft voorgesteld. Zeker er zit een heel menselijke kant aan. Onze menselijke keuzes worden daarbij heus niet uitgeschakeld. Maar er zit ook een diep geestelijke kant aan. De Heilige Geest wil deze broeders als een geschenk aan de gemeente geven. De Heilige Geest is het ook die deze broeders aanstelt. Het is niet zo maar wat. En al blijven Kees, Tonny en Bertus heel gewone jongens, de Geest wil hen ook bekwamen. Toerusten met gaven om hun taak uit te oefenen en vormen naar het beeld van Christus tot dienstbare mannen. Zodat in onze gemeente Christus meer en meer zichtbaar mag worden.

Lieve broeders en zusters, zullen we deze kostbare broeders zo verwelkomen in hun nieuwe bediening,

tot eer van God,

tot zegen van deze drie broeders,

tot zegen voor de gemeente,

tot zegen voor uzelf!

AMEN

April 2015
G.P. Hartkamp
Wapenveld